

AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ DERS BİLGİ FORMU

Dersin Adı		Yem Katkı Maddeleri							
Ders Kodu		VHB602		Ders Düzeyi		Doktora			
AKTS Kredi	5	İş Yüğü	126 (Saat)	Teori	2	Uygulama	0	Laboratuvar	0
Dersin Amacı		Yem katkı maddesi kavramı ve bu kavram kapsamında kullanılan katkıların öğretilmesi, yem katkı maddelerinin kullanım amaçlarının, etki mekanizmasının, kullanım koşulları ve şeklinin öğretilmesi, bilimsel hayvan besleme ve modern/entansif hayvancılık içinde yem katkı maddesi kullanımının öneminin kavratılması, işletmenin yem maliyeti içinde yem katkı maddesi kullanımı ile artan verim arasındaki ekonomik ilişkilerin açıklanması.							
Özet İçeriği		Yem katkı maddesi kavramı ve bu kavram kapsamında kullanılan katkıların öğretilmesi, yem katkı maddelerinin kullanım amaçlarının, etki mekanizmasının, kullanım koşulları ve şeklinin öğretilmesi, bilimsel hayvan besleme ve modern/entansif hayvancılık içinde yem katkı maddesi kullanımının öneminin kavratılması, işletmenin yem maliyeti içinde yem katkı maddesi kullanımı ile artan verim arasındaki ekonomik ilişkilerin açıklanması.							
Staj Durum		Yok							
Öğretim Yöntemleri		Anlatım (Takrir), Tartışma, Bireysel Çalışma, Problem Çözme							
Dersi Veren Öğretim Elemanı(ları)		Prof. Dr. Ahmet Gökhan ÖNOL							

Ölçme ve Değerlendirme Araçları

Araç	Adet	Oran (%)
Ara Sınav (Vize)	1	28
Dönem Sonu Sınavı (Final)	1	60
Ödev	10	12

Ders Kitabı / Önerilen Kaynaklar

1	Nir, İ., Şenköylü, N. (2000). Kanatlılar için Sindirimi Destekleyen Yem Katkı Maddeleri, Trakya Üniversitesi, Tekirdağ Ziraat Fakültesi, Tekirdağ.
2	Çakmakçı, s., Çelik, İ. (2000). Gıda Katkı Maddeleri, Atatürk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi Ofset Tesisi, Erzurum.
3	Perry, T.W. Cullison, A.E., Lowrey R.S. (2003). Feeds and Feeding. Pearson Education Ltd. New Jersey.
4	Rehm, H.J., Reed, G. (1995). Biotechnology: Enzymes, Biomass, Food and Feed. Volume 9, VCH, Weinheim, New York, Basel, Cambridge, Tokyo.

Hafta	Haftalara Göre Ders Konuları	
1	Teorik	Yem katkı maddesinin tanımı, nitelikleri ve sınıflandırılması
	Uygulama	Türkiye'de yem katkı maddeleri sektörüne genel bakış
2	Teorik	Vitaminler, yağda eriyen vitaminler, suda eriyen vitaminler, mineraller, hayvansal mineraller, doğal mineraller, sentetik mineraller, şelatlar
	Uygulama	Yem katkı maddelerinin üretim teknolojisi ve üretim aşamaları (video gösterimi)
3	Teorik	Amino asitler, korunmuş proteinler, korunmuş yağlar, enerji sağlayanlar
	Uygulama	Mineraller için spot testler (bakır, magnezyum ve fosfat testi)
4	Teorik	Yem üretimi ve dayanıklılığı ile ilgili maddeler (antifungal maddeler, adsorban maddeler)
	Uygulama	Mineraller için spot testler (sülfat, serbest kükürt ve tuz testi)
5	Teorik	Yem üretimi ve dayanıklılığı ile ilgili maddeler (antioksidan maddeler, peletlemeyi kolaylaştıran maddeler, emülgatör maddeler)
	Uygulama	Pelet kalitesinin incelenmesi
6	Teorik	Hayvansal performansı artıran maddeler - Yemlerin lezzetini artıran maddeler (tat ve aroma verici maddeler) - Sindirimi etkileyen maddeler (enzimler)
	Uygulama	Yem katkı maddesi örneklerinin gösterilmesi
7	Teorik	Hayvansal performansı artıran maddeler - Sindirimi etkileyen maddeler (prebiyotikler, probiyotikler, organik asitler)
	Uygulama	Emülgatör madde katarak emülsiyon hazırlama
8	Uygulama	Yem katkı maddelerinin karma yeme katılma şekilleri ve dikkat edilecek noktaların gösterilmesi
	Ara Sınav (Vize)	Arasınav

9	Teorik	Hayvansal performansı artıran maddeler - Sindirimi etkileyen maddeler (tamponlar, izoasitler, iyon alış - verişini etkileyenler, iyonoforlar ve metan üretimini düşürenler, timpani önleyiciler, tükürük salımını artıranlar, defaunasyon oluşturanlar, gritler)
	Uygulama	Vitaminler için hızlı testler (A vitamini, riboflavin testi)
10	Teorik	Hayvansal performansı artıran maddeler - Metabolizmayı değiştiren maddeler (hormonlar, karkas bileşimini değiştiren maddeler)
	Uygulama	Vitaminler için hızlı testler (askorbik asit ve K vitamini testi)
11	Teorik	Hayvansal performansı artıran maddeler - Büyümeyi artıran maddeler (antimikrobiyal etkili maddeler, saponinler)
	Uygulama	Yem katkı maddelerinin ambalajlanması ve depolanmalarında dikkat edilecek noktaların gösterilmesi
12	Teorik	Hayvan sağlığını etkileyen maddeler (droglar, gübrede sinek mücadelesinde kullanılan preparatlar, immun sistemi uyaran maddeler)
	Uygulama	Yem katkı maddesi üretim tesisine uygulama gezisi
13	Teorik	Hayvansal ürünlerin pazarlama gücünü artıran maddeler
	Uygulama	İnsan gıdalarında kullanılan katkı maddeleri
14	Teorik	Diğer yem katkı maddeleri / Yem katkı maddelerine ilişkin yasal düzenlemeler
	Uygulama	Yem katkı maddeleri sektöründen bir veteriner hekim ile söyleşi (Yem katkı maddesi kullanımında maliyet-kâr ilişkisi)
15	Teorik	Karma yemlerin hazırlanması ve üretimi aşamalarında yem katkı maddelerinin kullanılmasında dikkat edilecek noktalar
	Uygulama	Genel tekrar ve değerlendirme

Dersin Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme Etkinlikleri Çerçevesinde İş Yükü Hesabı (Ortalama Saat)

Etkinlik	Adet	Ön Hazırlık	Etkinlik Süresi	Toplam İş Yükü
Kuramsal Ders	14	0	2	28
Uygulamalı Ders	15	0	0	0
Ödev	4	2	1	12
Okuma	9	0	6	54
Ara Sınav	1	12	2	14
Dönem Sonu Sınavı	1	16	2	18
Toplam İş Yükü (Saat)				126
Yuvarla [Toplam İş Yükü (saat) / 25*] = AKTS Kredisi				5

*25 saatlik iş yükü 1 AKTS olarak kabul edilmektedir.

Dersin Öğrenme Çıktıları

1	Yem katkı maddesi kavramını ve bu kavram içinde yer alan katkı maddelerini bilir.
2	Yem katkı maddelerinin hayvan beslemedeki önemini kavrar.
3	Modern hayvan beslemede yaygın olarak kullanılan yem katkı maddelerinin etkinliği, kullanım amacı ve doğru kullanım şekline ilişkin bilgi sahibi olur.
4	Pelet kalitesinin incelenmesi
5	Hayvansal ürünlerin pazarlama gücünü artıran maddeler

Program Çıktıları (Hayvan Besleme ve Beslenme Hastalıkları Doktora Programı)

1	Hayvanların sağlığını korumak, bilimsel ve ekonomik bir hayvancılık yapılabilmesi için gerekli olan doğru hayvan beslemenin temelinde yer alan kaba ve yoğun yemler ile temel besleme ilkeleri konularında bilgi sahibidir.
2	Hayvanlarda beslenme gereksinimlerini karşılayacak ve verim düzeyi – sağlık - ürün kalitesini gözeterek şekilde ekonomik rasyonlar hazırlayabilir. Yetiştiricileri pratik / doğru yemleme teknikleri konusunda bilgilendirebilir.
3	Hayvan besleme alanında bilimsel ve teknolojik gelişmeler ve mesleki uygulamalardaki değişimlere daha kolay adapte olur ve bu konudaki sorunlara doğru yaklaşımlar üretir.
4	Hayvan türlerinin beslenme gereksinimlerini karşılayacak ve ekonomik rasyon hazırlayabilmede kullanılacak yem maddelerinin özelliklerini bilir.
5	Türkiye’de yaygın olarak kullanılan yem maddelerinin hayvan besleme açısından özelliklerini bilir ve bu konuda yetiştiricilere bilgi verebilir.
6	Yemlerde kalitenin belirlenmesinde kullanılan organoleptik, fiziksel muayene ve kimyasal analiz yöntemlerini bilir.
7	Yemler/karma yemlerin işlenmesi ve yemleri işlemenin hayvanların verim düzeyleri üzerine etkileri konusunda bilgi sahibidir.
8	Yem hijyeni kavramını tanımlar, hijyen bakımından uygun olmayan yemlerin kullanım olanakları konusunda bilgi sahibidir.
9	Yem katkı maddeleri ile ilgili bilgileri sahada iyi bir şekilde uygulayabilir.
10	Beslenme ile ilişkili olarak şekillenen verim bozukluğunun etkenleri ve sonuçlarını anlar.

11	Hayvanlarda görülen beslenme hastalıklarını ve bu hastalıkları önlemede rasyon hazırlama veya yemleme açısından uygulanabilecek çözüm önerilerini bilir.
12	Hayvanlar tarafından tüketilen yem/besin maddelerinden hayvanın ne düzeyde yararlandığı konusunda bilgi sahibidir, sindirim denemeleri gerçekleştirebilir.
13	Stresin ne olduğunu, kaynaklarının neler olabileceğini ve bunun hayvanların sağlıklarına ve verim değerlerine olan yansımalarını bilir.
14	Rumen mikroorganizmaları, bunların sınıflandırılması, aktivasyonu, fermentasyonu, karbonhidrat, yağ ve protein sindirimi konusunda yeterli bilgi donanımına sahiptir.
15	Hayvanları beslerken yem tüketimlerinin nelere göre değişeceğini bilir, yemlerde bulunan olumsuz etkenlerin neler olduğu ve olumsuz etkilerin nasıl önlenebileceği sorularına cevap verir.
16	Hayvanlarda beslenme davranışları ile ilişkili verim parametreleri hakkında yorum yapar.
17	Yem mevzuatına ilişkin temel kavramlar ile hayvan beslemede kullanılan yemler ve yemlerin yasal düzenlemeleri konusunda bilgi sahibidir.
18	Yemler ve hayvan besleme alanında yapılan biyoteknolojik çalışmalar hakkında bilgi sahibidir.
19	Hayvanlarda beslemenin ürün kalitesi, döl verimi, bağışıklık ve paraziter enfestasyonlar üzerine olan etkilerini bilir.

Program ve Öğrenme Çıktıları İlişkisi 1:Çok Düşük, 2:Düşük, 3:Orta, 4:Yüksek, 5:Çok Yüksek

	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3
PÇ1		5	
PÇ3	5	5	5
PÇ9	5	5	5

